

СПРАВКА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА на "УСМ" АД – СТАРА ЗАГОРА

1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на "УСМ" АД е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерския съвет с Постановление №37/13.02.2002г., в сила от 01.01.2002г.

Дружеството води счетоводните си регистри в български лева и съставя своите финансови отчети съгласно българското счетоводно и данъчно законодателство. Данните в годишния финансов отчет са представени в хил. лева.

Годишният финансов отчет е изцяло съобразен и изготвен при спазване на принципите съгл. Чл.4 от Закона за счетоводството:

1. текущо начисляване - приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;
2. действащо предприятие - приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност.

Счетоводството се осъществява при спазване на следните принципи:

1. предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;
2. съпоставимост между приходите и разходите - разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност, да се отразяват във финансовия резултат за периода, през който предприятието черпи изгода от тях, а приходите да се отразяват за периода, през който са отчетени разходите за тяхното получаване;
3. предимство на съдържанието пред формата - сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма;
4. запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период - постигане съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди.

Дружеството осъществява счетоводството си на основата на документалната обосноваване на стопанските операции и факти, като спазват изискванията за съставянето на документите съгласно действащото законодателство.

2. Сравнителни данни

Отчетната 2003 г. е втората година, през която дружеството изготвя финансов отчет в съответствие с новите Национални счетоводни стандарти. Както през 2002г. и през 2003г. са спазени всички разпоредби на счетоводното, данъчното и осигурително право.

3. Преизчисление на начални салда

Съгласно НСС 8, спазвайки разпоредбите му през 2003г. е преизчислено и коригирано началното салдо на перото "Данъчни временни разлики". Въз основа на това не е настъпила промяна в счетоводната политика, тъй като корекцията няма съществен ефект върху следващи периоди.

4. Отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на Дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Принцип на отчитане на сделки в чуждестранна валута: Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на месечна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от месеца. Към 31.12.2003 г. те са представени по заключителния курс на БНБ.

Курсовите разлики от преоценката се третират като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за приходи и разходи като финансови приходи/разходи.

5. Приходи

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

6. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходи и разходи диференцирано и се състоят от лихвени приходи и разходи и курсови разлики от валутни операции. Банковите такси за обслужване на разплащателните сметки се третираат като разходи за дейността.

Възприетата база за разпределение на постоянните общопроизводствени разходи е в пряка зависимост на приходите по основни дейности за всеки период.

7. Дълготрайни материални активи

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив се изписват като текущ разход.

Първоначално всеки ДМА се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи.

Също така ДМА се първоначално се оценяват както следва:

- по себестойност – когато са създадени в предприятието;
- по справедлива стойност – когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка;
- по оценка, приета от съда и всички преки разходи когато активите са получени в резултат на апортна вносна по реда на Търговския закон.

Част от дълготрайните материални активи са били преоценени до тяхната справедлива стойност въз основа на действащото законодателство, при което и формиран преоценен резерв.

За класифициране на последващите разходи по ДМА като разход за увеличаване на балансовата стойност или като текущи разходи за дейността е възприет подхода на индивидуална преценка по активи, и дали конкретния разход възобновява качествено и дълготрайно дълготрайния материален актив.

Възприет подход при оценка на ДМА след първоначалното им признаване е оценка от независими лицензирани оценители.

Възприет е препоръчителния подход след първоначално признаване на ДМА.

Възприет подход за отчитането на временното изваждане от употреба – не се отписват ДМА, които временно излизат от употреба – за ремонт, консервация, подобрения. Разходите при консервация за определен период от време и от времето за последващото въвеждане в употреба се отчитат като текущи разходи за периода на възникването им. В края на всеки отчетен период се проверяват временно извадените ДМА за обезценка съгл. НСС 36 - Обезценка на активи.

Дружеството използва линейния метод на амортизация на дълготрайните материални активи.

Дружеството е определило следните срокове на годност по видове ДМА, както следва:

ДМА	Срок на годност /год./
Земи	
Сгради и конструкции	25
Машини и оборудване	
В т.ч. - закупени преди 2003г.	3.33
- новозакупени (неупотребявани)	10
- новозакупени (употребявани)	5
Съоръжения	25
Транспортни средства	4
Компютърно оборудване	2
Обзавеждане и трайни активи	6.67

В данъчния амортизационен план се прилагат следните данъчни амортизационни норми:

ДМА	Дан. Аморт. норма /%/
Земи	
Сгради и конструкции	4
Машини и оборудване	30
Съоръжения	4
Транспортни средства	25
Компютърно оборудване	50
Обзавеждане и трайни активи	15

8. Нематериални дълготрайни активи

Дружеството притежава външно създадени нематериални дълготрайни активи (НДА). Те се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение.

За оценка след първоначално признаване е възприет препоръчителния подход т.е. нематериалния дълготраен актив се отчита по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация.

За 2003г. не е налице отписване на НДА, както и временно извеждане от употреба.

В Дружеството се прилага линейния метод на амортизация на нематериалните дълготрайни активи.

Прилаганите данъчни и счетоводни амортизационни норми са както следва:

- Програмни продукти - 50%.

9. Стоково-материални запаси

Материалните запаси са оценени по цената на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им.

Дружеството използва препоръчителния метод за отписване на стоково – материалните запаси. При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената стойност.

Възприетата база за разпределение на постоянните общопроизводствени разходи е в пряка зависимост от приходите за съответния период, конкретно по основни дейности.

10. Търговски и други вземания

Търговските вземания в лева се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми и трудносъбираеми суми. Вземанията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2003 г. и намалени с размера на обезценката за несъбираеми вземания.

За съмнителни и несъбираеми вземания е възприет подход на приблизителната оценка, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло, когато това обстоятелство се установи.

За трудносъбираемите вземания са начислени провизии в размер на 20%, а на несъбираемите вземания 50%.

През 2003 г. не е извършена обезценка на вземанията. Съществуващите в счетоводните отчети обезценени вземания са в резултат на предходни периоди.

11. Парични средства

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- блокираните парични средства са третираны като парични средства, но са представени отделно на лицевата страна на отчета.

12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения в лева се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2003 г.

13. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси.

14. Лизинг

За 2003г. при отчитане на лизинговите договори са спазени изискванията на ННС17- Лизинг. Като наемател по лизингови договори в активната страна на баланса са отразени краткотрайните материални активи, а в пасива задължението към лизингодателя. Придобитите на финансов лизинг активи в Дружеството са заведени като малоценни и малотрайни предмети с оглед на стойностния праг за същественост за ДМА.

15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в "УСМ" АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Работодателят извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване. Спазва всички разпоредби на осигурителното право.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс. Общият размер на вноската за задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и за здравно осигуряване за 2003 г възлиза на:

- за работещите при условията на втора категория труд 52,7% (разпределено в съотношение работодател/осигурено лица 75:25).
- за работещите при условията на трета категория труд 42,7% (разпределено в съотношение работодател/осигурено лица 75:25).

Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са предварително твърдо определени.

Работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор всички обезщетения съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки). Към датата на годишния финансов отчет дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват разходите за самите възнаграждения и разходите за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

16. Акционерен капитал и резерви – съгласно Търговския закон и Устава на дружеството

"УСМ" е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на дружеството формира и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

1. най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
2. средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
3. други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Други парични фондове могат да се образуват по решение на Съвета на директорите.

17. Данъци от печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Кумулативната данъчна ставка за 2003 г. е 23,5%.

18. Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на финансовия отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и ще се генерира достатъчно облагаема печалба, с които те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

28 февруари 2004 г.

Съставител: Мариана Катерова

Ръководител: Ангел Димитров